Ceza Bölümü 2003/63 E., 2003/63 K.

- **ASKER KAÇAĞINI SAKLAMAK SUÇU**
- **BAKAYA KİŞİYİ ÇALIŞTIRMAYA DEVAM ETMEK**
- **KAMU DAVASI**

- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 11]
- 1632 S. ASKERİ CEZA KANUNU [Madde 75]
- 1632 S. ASKERİ CEZA KANUNU [Madde 192]

"İçtihat Metni"

OLAY : Sivil kişi sanık Raşit Sümer'in, 12.3.2003 günü, Askerlik Şubesi Başkanlığı'nca yapılan tebligata rağmen Müdürü olduğu Turgut Reis Dersanesinde kimya öğretmeni olarak çalıştırdığı, bakaya Kenan Gök isimli şahsı çalıştırmaya devam ettiği, ilişiğini kesmediği, böylece, asker kaçağını saklamak suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan Askeri Ceza Kanunu'nun 75. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Alanya Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 1.5.2003 gün ve E: 2003/1436, K: 2003/643 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ALANYA ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 9.5.2003 gün ve E: 2003/827, K: 2003/858 sayıyla; sanığa yüklenen eylemin Askeri Ceza Kanunu'nda düzenlenen bir suçu oluşturduğu, bu nedenle yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Dağ Komanda Okulu Ve Eğitim Merkezi Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

DAĞ KOMANDO OKULU VE EĞİTİM MERKEZİ KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 16.9.2003 gün ve E: 2003/847, K: 2003/375 sayıyla; Askeri Ceza Kanunu'nun 192. maddesinde, aynı Kanun'un 75. maddesinde düzenlenen suçun sivil kişiler tarafından işlenmesi durumunda yargılamanın adli yargı yerine ait olduğu açıkça belirtilmiş bulunduğundan, yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeden kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, Dağ Komando Okulu Ve Eğitim Merkezi Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Yalçın ACARGÜN'ün Başkanlığında, Üyeler; Süleyman ÖZCAN, Hamdi Yaver AKTAN, Muvaffak TATAR, Recep SÖZEN, Hasan DENGİZ, Mehmet Sadık LİMAN'ın katılımlarıyla yapılan 29.12.2003 günlü toplantısında, Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ahmet BEŞİNCİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Mustafa BOZKURT'un davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

USULE İLİŞKİN İNCELEME:

Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmemiştir. Adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur. Esasa ilişkin inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ESASA İLİŞKİN İNCELEME:

353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda, kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Sanığın, sivil kişi olması nedeniyle, 353 sayılı Yasa'nın, asker olmayan kişilerin askeri mahkemelerde yargılanma koşullarını belirleyen 11. maddesi yönünden değerlendirme yapılmalıdır.

353 sayılı Yasa'nın 11/A maddesi ile düzenlenen hükümde;

"Askeri Ceza Kanununun 55, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 81, 93, 94, 95, 100, 101 ve 102. maddelerinde yazılı suçlar"a ilişkin davalara askeri mahkemelerde bakılacağı öngörülmektedir.

Sanığın, asker kaçağını sakladığı ileri sürülerek açılan davada, yüklenen eylem 353 sayılı Yasa'nın 11. maddesinde sayılan suçlar arasında bulunmamaktadır.

Diğer yandan, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 192. maddesinde; "Askeri Ceza Kanunu'nun 75,79 uncu maddeler ile 78 inci maddesinin C fıkrasının iki numarasında ve askeri eşyayı satın almak, rehin olarak kabul etmek ve gizlemek fiillerine dair 131 inci maddede yazılı suçlar askeri mahkemelere tabi olmayan siviller tarafından yapılırsa umumi mahkemeler bu kanun hükümlerini tatbik ederler" hükmünün de yer alması karşısında; davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Alanya Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ yargı yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Alanya Asliye Ceza Mahkemesi'nin 9.5.2003 günlü ve E: 2003/827, K: 2003/858 sayılı görevsizlik KARARININ kaldırılmasına, 29.12.2003 günü KESİN OLARAK OYBİRLİĞİ ile karar verildi.